

Česká meteorologická společnost

Informační VĚSTNÍK

Číslo 1/2018

červen 2018

Vážení členové a příznivci České meteorologické společnosti,

Už si asi zvykáme, že zimy máme stále teplejší a teplejší, takže se nad tím pomalu přestáváme pozastavovat. Ani uplynulá zima z tohoto trendu nijak nevybočila, naopak, dlouho vypadala na velmi teplou, pouze na samém svém konci, tedy na přelomu února a března přinesla dramatické ochlazení s hlubokými mrazy. To je ta možná zvýšená extremita, jistě si říkáte ... Vzápětí potom přišlo v dubnu docela nefalšované léto, i květen byl spíše letní, až docela přesně po letním slunovratu zase přišlo výrazné ochlazení a návrat k teplotám, které moc léto nepřipomínaly. Mimochodem, asi jste si všimli, zvláště majitelé zahrádek a pěstitelé čehokoli, skoro všechno je letos mnohem dřívě. Byl jsem na přelomu května a června dva týdny pryč a přišel jsem o jahody, v polovině června bylo po třešních, které normálně češeme začátkem července. Tuhle konfrontaci meteorologie s praxí mám rád

Červnová zpráva NOAA <http://www.noaa.gov/news/globe-had-its-4th-warmest-may-on-record>, která se mi dostala do rukou, přináší objektivnější pohled, i když globální, který mě docela zaujal. Průměrná globální měsíční teplota letošního května byla vyhodnocena jako 4. nejvyšší za období 1880-2018, navíc se jednalo o 42. po sobě jdoucí květen s teplotou nad dlouhodobým průměrem a obecně 401. měsíc po sobě jdoucí s průměrnou teplotou nad dlouhodobým průměrem toho kterého měsíce. 42 let je dlouhá doba, 401 měsíců odpovídá necelým 34 letům, což tedy také není nijak krátké období, a uvedené údaje říkají, že za tuto dobu ani v rámci přirozené variability klimatu, ať již v inter-anuálním či inter-dekadálním měřítku, se průměrná teplota nedostala pod dlouhodobý průměr. Jistě, v globálních hodnotách nemusí být přirozená variabilita tak vyjádřená, jak jsme zvyklí z běžných lokálních časových řad, nicméně bych řekl, že se těžko dá mluvit o náhodném vývoji a opět to potvrzuje výrazné globální dlouhodobé trendy.

Trendy v české meteorologii nás budou zajímat na letošním výročním semináři ČMeS. Již jste asi zaznamenali, že v letošním roce si připomínáme 60 let od založení Československé meteorologické společnosti, na jejíž činnost v České meteorologické společnosti navazujeme a z jejíž tradice vycházíme. Tak jsme se dopracovali k tématu, které s takovým výročním úzce rezonuje a umožňuje se zamyslet nad tím, kam kráčí česká meteorologie, zda a jak plní svoje úkoly a poslání, jaké k tomu má podmínky. Vztaheno rovněž na naši Společnost s otázkou, jakou úlohu v tom hraje a může hrát, čím může přispět. Věřím, že toto velmi obecné téma nejen přitáhne široký okruh zájemců, ale že také napoví, jakým směrem se máme dál ubírat, jak zvýšit zájem a aktivitu našich členů. Těšíme se, že vedle již přihlášených účastníků ještě

přibude řada dalších příspěvků od pozvaných představitelů klíčových institucí, organizací i některých komerčních subjektů, aby byl obrázek o české meteorologii úplný. Tentokrát vás zve pražská pobočka, především z iniciativy V. Potopové do Prahy, na Fakultu agrobiologie, přírodních a potravinových zdrojů České zemědělské univerzity v Praze, konkrétně tedy do pražského Suchdola. S ohledem na nejruznější okolnosti, především pak místo konání, jsme zvolili trochu netradiční programovou strukturu vměstnanou do dvou dnů. Součástí bude u příležitosti zmíněného výročí i společenský večer. Ale o tom dále uvnitř čísla.

Jedna z významných aktivit Společnosti se odehrává v rámci terminologické skupiny kolem elektronické verze a dalšího rozvoje meteorologického slovníku, v jejímž čele došlo začátkem letošního roku ke změně. Náš velký dík patří doc. D. Řezáčové za dosavadní dlouholeté angažmá v těchto aktivitách, nově převzal odpovědnost dr. M. Müller. Podstatnou novinkou, která bude uvedena do provozu koncem letošního roku, je databázová verze Slovníku, která nabídne nové možnosti jeho použití i dalšího vývoje. Podrobnější informace viz články uvnitř čísla.

K běžným aktivitám našich poboček patří přednášková činnost, seznam za první pololetí letošního roku najdete rovněž uvnitř tohoto čísla. Velení hydrometeorologické služby Armády ČR nás zve k účasti na oslavách u příležitosti 100. letého výročí služby. V rámci interních informací najdete ve Věstníku i zmínku o GDPR v podmínkách naší Společnosti. Mezi tradiční součásti informací ve Věstníku patří rubrika z EMS. Vedle připomínky nadcházejícího EMS 2018 a dalších aktivit najdete i informaci o letošním laureátovi Stříbrné medaile EMS, kterým je dr. Tillmann Mohr.

Těším se na další spolupráci na poli meteorologie a klimatologie.

Tomáš Halenka

**Pozvánka na výroční seminář ČMeS,
18. a 19. září 2018**

Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta agrobiologie, přírodních a potravinových zdrojů

Meteorologie – tradice a budoucnost

www.cmes.cz/seminar2018

**Součástí bude připomínka výročí 60 let
od založení Společnosti**

Prodlouženo – přihlášky do 13. 7. 2018

(Podrobnější informace uvnitř čísla)

Zprávy terminologické skupiny ČMeS

S příchodem roku 2018 nastala obměna ve vedení terminologické skupiny, jež převzal Miloslav Müller po Daniele Řezáčové, která nicméně zůstává aktivní členkou skupiny. Na prosincovém, již 41. zasedání terminologické skupiny jí předseda Společnosti Tomáš Halenka poděkoval za osm let usilovné dobrovolnické práce, jejímž výsledkem je elektronická verze Meteorologického slovníku výkladového a terminologického, dostupná na webové stránce <http://slovník.cmes.cz/>. Neméně podstatný je přínos Petra Zacharova, na jehož bedrech leží mj. technické zajištění slovníku. Sluší se však poděkovat i všem členům terminologické skupiny i externím spolupracovníkům, kteří nezištně přispívali a přispívají k aktualizaci obsahu slovníku.

V letošním roce vrcholí několikaleté úsilí o přechod na kvalitativně novou verzi slovníku. Ta bude založena na databázovém systému, který umožňuje interaktivní odkazování mezi hesly. Zatímco nyní je odkaz v textu hesla vyznačen pouze kurzivou a odkazované heslo je nutno vyhledat, po přechodu na nový systém bude stačit kliknout na odkaz. Zlepší se také možnosti vyhledávání, nově bude k dispozici tzv. full-textové vyhledávání. V neposlední řadě nový systém umožňuje mnohem efektivnější editaci a doplňování hesel, což přispěje mj. k rychlejšímu zapracování připomínek od odborné veřejnosti. Vznik systému finančně podpořila Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV21.

Veřejně dostupná verze slovníku není již od loňska aktualizována, všechny úpravy včetně doplňování nových hesel se provádějí v nové verzi. V tuto chvíli je již připraveno její webové rozhraní, zbývá dokončit technickou revizi a prolinkování hesel. Vzhledem k bohatosti češtiny a ohýbání jejich slov bylo totiž možné jen asi polovinu odkazů přiřadit automaticky, zbytek se tvoří ručně. Kromě aktivity členů meteorologické skupiny došlo díky finanční podpoře ČMeS k zapojení externího pracovníka, který spolu s doplňováním odkazů provádí i další formální úpravy. Práce by měly být dokončeny během léta, takže pokud nenastanou technické obtíže při přesunu mezi servery, bude nová verze slovníku představena na zářijovém výročním semináři ČMeS a bude k dispozici v novém akademickém roce.

Miloslav Müller

Výroční seminář ČMeS 2018

Výroční seminář ČMeS 2018 se tradičně uskuteční v polovině září, proti běžným dosavadním zvyklostem bude ale pouze dvoudenní a proběhne na České zemědělské univerzitě v Praze, Fakultě agrobiologie, přírodních a potravinových zdrojů (<http://www.czu.cz/>) ve dnech 18. a 19. září 2018 (úterý, středa). Uspořádání výročního semináře v Praze je spojeno se záměrem zpřístupnit ho širšímu okruhu účastníků s ohledem na to, že si v letošním roce připomínáme výročí 60 let od založení České meteorologické společnosti, což bychom v rámci semináře jistě rádi důstojně oslavili. I téma semináře **Meteorologie – tradice a budoucnost** bylo zvoleno tak, aby toto výročí Společnosti mohlo reflektovat. Uspořádání semináře se ujala pražská pobočka, k volbě mís-

ta a organizaci příprav se aktivně přihlásila Vera Potopová, katedra agroekologie a biometeorologie, FAPPZ, ČZU.

V tomto roce, kdy naše Česká meteorologická společnost, tedy v návaznosti na Československou meteorologickou společnost, oslaví kulaté výročí 60 let od svého založení, chceme dát tímto obecnějším tématem prostor k bilancování, hodnocení vývoje a současnosti i k diskusi o výhledech našeho oboru a Společnosti. Byli bychom tedy rádi, kdyby se autoři pokusili i tradiční odborné příspěvky zasadit do tohoto kontextu, vedle toho předpokládáme i příspěvky poskytující zásadní shrnutí či strategické perspektivy jednotlivých směrů našeho oboru, a to i s ohledem na význam pro společnost, který by se měl odrážet v nabízených i požadovaných službách. U příležitosti tohoto výročí bychom samozřejmě také rádi ocenili práci či zásluhy některých členů.

Jako upoutávku pro ty, kteří se ještě nepřihlásili, i jako informaci pro již přihlášené zde uvádíme seznam zatím přihlášených příspěvků:

- doc. RNDr. Tomáš Halenka, CSc. (KFA MFF UK): Úloha ČMeS v české meteorologii - ideály a realita
 Ing. Pavel Lipina (ČHMÚ): Stručný přehled historie a současnosti ČMeS
 RNDr. Jan Macoun, Ph.D. (ČHMÚ): bude upřesněno
 Mgr. Jan Mejsnar (ÚFA AV ČR): Budoucnost české meteorologie, obecné trendy, modelové příklady
 Dr. Ing. Martin Možný (ČHMÚ): Historie a současnost měření v Observatoři ČHMÚ Doksany
 RNDr. Miloslav Müller, Ph.D. (ÚFA AV ČR): Český meteorologický slovník - minulost a současnost
 Ing. Michal Najman (Meteopress): název bude upřesněn
 Ing. Robert Piwko (AČR): 100 let Hydrometeorologické služby AČR
 doc. Dr. Mgr. Vera Potopová (ČZÚ): Implementace nových poznatků z agrometeorologie v zemědělské praxi
 David Prantl (InMeteo): Představení společnosti InMeteo a jejich projektů In-počasí a Ventusky
 Ing. Jan Procházka, Ph.D. (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta): Příspěvek a poznatky o klimatu nejvyšších poloh Šumavy
 Mgr. Stanislav Racko (ČHMÚ): Typizace povětrnostních situací - tradiční nástroj v synoptické meteorologii
 RNDr. Ing. Jaroslav Rožnovský, CSc. (ČHMÚ): Meteorologická pozorování a činnost Ř. Mendela
 David Rýva (Amatérská meteorologická společnost): bude upřesněno
 Tomáš Slavkovský (Windy): bude upřesněno
 RNDr. Paulína Valová (Slovenská meteorologická společnost při SAV): název bude upřesněn
 Prof. Ing. Zdeněk Žalud, Ph.D. (Mendelova univerzita): Historie a budoucnost bioklimatologie na Mendelově univerzitě v Brně
 Mgr. Michal Žák, Ph.D. (KFA MFF UK): Aktuální témata meteorologie a klimatologie v televizních médiích
- Pozvání s žádostí o příspěvek byla rozeslána dalším reprezentantům významných klíčových hráčů v české meteorologii, představitelům zainteresovaných institucí, organizací i komerčního sektoru. Kromě toho pracujeme na přípravě panelové diskuse o výhledech české meteorologie ve vybraných důležitých aspektech jejího rozvoje.

Letošním seminářem tak trochu bouráme zažitý tradiční programové schéma, nicméně prostor pro kratší exkurzi v místě konání zachováme. Využíváme příležitosti a nabízíme seznámení s experimentálním a výzkumným stanovištěm katedry agroekologie a biometeorologie, FAPPZ, ČZU, které bude završeno exkurzí do školního pivovaru a společenským večerem. Více viz pozvánka a přihláška na webu ČMeS, www.cmes.cz/seminar2018, kde jsou uvedeny i další organizační záležitosti.

Součástí programu semináře bude tradičně i Valné shromáždění ČMeS, které, jak již v úvodníku zmíněno, v letošním roce připomene 60 let od založení ČSMS. **Termín registrace prodloužen do 13. 7. 2018, abstrakty do 31. 7. 2018.**

Tomáš Halenka, Vera Potopová

Z činnosti poboček v 1. pololetí 2018

Přednášky pobočky ČMeS v Hradci Králové:

6. 3. 2018 Ing. Pavel Lipina (ČHMÚ): Meteorologická měření ve vrcholových partiích Jeseníků
 26. 4. 2018 Mgr. Stanislava Kliegrová, Ph.D. (ČHMÚ): Využití „cizích“ měření a pozorování v národních meteorologických službách v Evropě
 21. 6. 2018 Ing. Alexandr Zajcev (ČHMÚ): Hydrologie podzemních vod

Přednášky pobočky ČMeS v Praze:

- 6.3.2018 doc. RNDr. Tomáš Halenka, CSc., Mgr. Peter Huszár, Ph. D., Mgr. Michal Belda, Ph. D., Mgr. Jan Karlický, Bc. Tereza Nováková (KFA MFF UK Praha): Urbanizace předpovědi počasí, kvality ovzduší a scénářů změny klimatu pro Prahu – nový projekt URBI PRAGENSI
 20.3.2018 RNDr. Radan Huth, DrSc. (KFG PřF UK, ÚFA AV ČR): Detekce klimatických trendů: Jak na to?
 3.4.2018 Mgr. Michal Žák, Ph.D. (KFA MFF UK, ČHMÚ), Bc. Hana Škáchová (ČHMÚ): Zima 2017/2018 - extrémní nebo normální?
 17.4.2018 David Rýva (ČHMÚ, KFA MFF UK): Supercelární bouře a derecha v ČR - přehled výskytu, možnosti jejich identifikace a mimořádná četnost v roce 2017, s přednáškou byla spojena schůze pražské pobočky ČMeS
 15.5.2018 RNDr. Petr Pešice, Ph.D. (ÚFA AV ČR): Nová experimentální měření na Milešovce
 29.5.2018 RNDr. Petr Zacharov, Ph.D., doc. RNDr. Zbyněk Sokol, CSc., RNDr. Vojtěch Bližňák, Ph.D., RNDr. Petr Pešice, Ph.D., Mgr. Lukáš Pop, Ph.D., RNDr. Pavel Sedláček, CSc. (ÚFA AV ČR): Systém ICEWARN - předpověď stavu a teploty povrchu silnic v Praze

Přednášky pobočky ČMeS v Ostravě:

- Ostravská pobočka ČMeS uspořádala v prvním pololetí roku 2018 dvě přednášky, které se konaly v zasedací místnosti pobočky ČHMÚ v Ostravě:
 9. 4. 2018 doc. RNDr. Jan Unucka, Ph.D. (ČHMÚ Ostrava): Lesnická hydrologie a změna klimatu
 11. 6. 2018 David Rýva (ČHMÚ Praha): Supercelární bouře a derecha v ČR - přehled výskytu, možnosti jejich identifikace a mimořádná četnost v roce 2017

Přednášky pobočky ČMeS v Brně:

8. 1. 2018 Mgr. Robert Skeřil, Ph.D.: Měření kvality ovzduší během ohňostrojů Ignis Brunensis
 15. 1. 2018 Mgr. Boleslav Bárta: Analýza vztahu ÚSES a střetů vozidel se zvěří na silnicích jižní Moravy
 22. 1. 2018 RNDr. Svatava Kozlovská: Stále záhadný kulový blesk
 29. 1. 2018 Mgr. Tomáš Ritzka: Vegetační změny v porostu třtiny křovištní po introdukci poloparazitů
 12. 3. 2018 RNDr. Svatava Kozlovská: Klimatologické zhodnocení roku 2017 v krajích Jihomoravský a Vysočina
 19. 3. 2018 Ladislav Budík, p. f.: Problematika teoretických křivek v hydrologii a klimatologii
 26. 3. 2018 Dr. Mgr. Gražyna Knozová: Maximální úhrny krátkodobých dešťů v regionu Dolnomoravského úvalu (2000-2017)
 9. 4. 2018 RNDr. Miloslav Hradil: Novinky aplikace WASP
 16. 4. 2018 Mgr. Petr Münster: Po bitvě každý meteorolog generálem – změny v SVRS
 23. 4. 2018 Mgr. Blanka Kasalová, Mgr. Ivana Černá: PZV v oblasti Dyje a dolního toku řeky Moravy
 21. 5. 2018 Mgr. Petr Münster: Využití radaru pro monitoring eroze
 28. 5. 2018 Mgr. Šárka Antošová: Emise ze spalování fosilních paliv a biomasy
 11. 6. 2018 Ing. Kateřina Knoppová: Dlouhodobé prognózy průtoků v podmínkách klimatické změny bez popisu povodí
 18. 6. 2018 Bc. Jana Matulová: Podmínky výskytu říčního dřeva v říční síti řeky Moravy
 25. 6. 2018 Mgr. Karel Kněžínek, Mgr. Stanislav Lejska: Hydrologie, 3D mapování a virtuální procházka Amaterskou jeskyní

Z informací poboček sestavil Tomáš Halenka

EMS 2018

V pořadí již 18. výroční setkání EMS se uskuteční ve dnech 3.-7. září 2018 v maďarském hlavním městě Budapešti, tentokrát již podruhé, podobně jako loni, ne jako spojení tradičního setkání EMS a konference aplikované meteorologie ECAM, resp. ECAC, ale jako Evropská konference pro aplikovanou meteorologii a klimatologii, která spojuje každoročně původní zaměření evropských konferencí aplikací v meteorologii a aplikované klimatologii. To nakonec lépe odpovídá tomu, jak akce v posledních letech probíhala. Hlavním tématem konference je „Weather and climate: global change and local hazards“, což velmi aktuálně podtrhuje jednu z nejproblematictějších vazeb, která zaměstnává jak základní výzkum v našich oborech, tak i reálné aplikace v předpovědních či klimatických službách.

Tyto výzvy v meteorologii a klimatologii jsou rostoucí a pronikají k občanům, politikům, administrativě nejrůznějších úrovní, tedy k celé společnosti, která stále více vyžaduje informace o reálných, konkrétních důsledcích měnícího se klimatu, zvláště pak v situaci, kdy se ukazuje, že nebezpečí extrémních jevů počasí jsou vážnější a častější a že některé

důsledky klimatické změny mají či mohou působit lidstvu, přírodě a infrastruktuře významné problémy. Základní úkol meteorologie zůstává od počátku jejího operativního nasazení nezměněný – poskytovat společnosti spolehlivou předpověď a důvěryhodná varování. V 21. stol. je tu ale navíc požadavek předpovědi důsledků a dlouhodobých projekcí klimatické změny, které jsou v dnešní době nezbytné pro strategická rozhodování a plánování na různých úrovních s cílem ochrany životů, majetku, zdrojů, či snižování následků živelných katastrof. Všechny tyto výzvy navyšují požadavky na odpovědnost příslušníků vědecké komunity i operativních pracovníků předpovědních pracovišť, stejně jako celých meteorologických služeb, institucí, organizací i meteorologického privátního sektoru.

Vedle těchto výzev je potřeba prohloubit naše chápání jednotlivých procesů i jejich vzájemných interakcí, včetně těch mezi jednotlivými součástmi klimatického systému, vedle environmentálních i „antroposféry“. Je potřeba připravovat inovativní nástroje, které lépe poslouží v nejrůznějších sektorech společnosti, od globálních problémů po národní či regionální aspekty lokálních měřitek.

Základní cíl konference je představit a podpořit zásadní pokrok v operativní meteorologii i strategických výhledech oboru v rámci evropského prostoru. Mezi výzvy, které vycházejí z centrálního tématu EMS 2018 „Weather and climate: global change and local hazards“, patří následující okruhy:

- Prohloubení chápání systému Země – atmosféra
- Vývoj předpovědních a klimatických modelů
- Kvalita ovzduší, počasí a klima – výzvy v meteorologii, chemismu a fyzice atmosféry
- Výzvy v pozorování, přístrojovém vybavení a monitoringu
- Vývoj nových aplikací s použitím „big data“
- Vývoj nových metod pro předpověď nebezpečných jevů
- Implementace předpovědi důsledků a varování na lokální úrovni
- Komunikace nejistot, zvl. v případě extrémních jevů počasí
- Optimalizace benefitů v různých sektorech (např. zemědělství, energetika, doprava, městské plánování)
- Příprava adaptačních a mitigačních opatření v souvislosti s důsledky klimatickou změnou v lokálním měřítku
- Poučení jak nejlépe oslovit, komunikovat a vzdělávat veřejnost, uživatele, média

Uzávěrka přihlašování příspěvků již proběhla, v tuto chvíli se pracuje na podrobném programu akce, bloková struktura jednotlivých sekcí je v předběžném tvaru již připravena. Lze ale předpokládat, že kompletní, byť zatím stále ještě předběžný program bude k dispozici již brzy. Součástí akce budou i dva workshopy: Introduction to the Weather Research and Forecasting (WRF) model – training workshop for beginners a Tips for effectively dealing with the media – training workshop. Pokud jde o registraci za snížené vložné,

tam je uzávěrka 23. července 2018. Více informací průběžně na adrese <http://www.ems2018.eu/>.

Tomáš Halenka

EMS Silver Medal 2018

Pro udělení Stříbrné medaile EMS, nejvyššího ocenění EMS, byl v r. 2018 vybrán Dr. Tillmann Mohr, a to za svoji klíčovou úlohu při formování Evropské meteorologické infrastruktury, sdružující klíčové instituce a organizace v oblasti meteorologie a klimatologie v Evropě, jako je EUMETSAT, ECMWF a EUMETNET, doplněné národními službami členských států EU. Právě za jeho vizionářského vedení EUMETSAT dospěl v plně mezinárodně uznávanou organizaci. Kromě toho významně přispěl k ustavení globálního programu meteorologických a klimatologických pozorování z vesmíru pod hlavičkou WMO a stál za rozvojem tréninkových a vzdělávacích programů pro družicovou meteorologii a její produkty především v Africe, ale i jinde ve světě. Celou svoji kariérou významně sloužil evropské meteorologické komunitě a byl velmi aktivní při přesvědčování rozhodujících míst i veřejnosti o významu a možnostech meteorologických měření a pozorování z kosmického prostoru.

Dr. Mohr nepochybně patří k průkopníkům družicové meteorologie v Evropě i ve světě. Absolvoval Univerzitu ve Frankfurtu a začal pracovat v německé povětrnostní službě DWD, kde rychle pochopil obrovský potenciál využití družic pro meteorologii, jak lze vidět z jeho prvních článků z r. 1971. Přes řadu pozic v rámci DWD se vypracoval v r. 1984 až na vice-prezidenta a konečně do prezidentské funkce, kterou zastával v letech 1992 až 1995.

Dr. Mohr hrál klíčovou roli při zakládání organizace pro družicová meteorologická pozorování EUMETSAT. To začalo jeho působením v příslušných pracovních skupinách v rámci ESRO (European Space Research Organization, později ESA) od r. 1971, později se stal jedním z vedoucích pracovníků ESA, což znamenalo přípravu pozice a role vznikajícího EUMETSATu a vývoj dalších programů, mj. i pro zahrnutí monitoringu klimatu z vesmíru.

Jako vrchní ředitel EUMETSATu v letech 1995 až 2004, Dr. Mohr rozvinul EUMETSAT do pozice přední světové instituce především ustanovením nových standardů pro meteorologická pozorování z vesmíru. Mezi takové vlajkové lodě patří bezesporu schválený inovativní program Meteosat Second Generation a EUMETSAT Polar System program, které byly vyvinuty ve spolupráci s ESA. Jeho vizionářské vedení vedlo dále např. k zapojení EUMETSATu do vývoje altimetrie oceánů s vysokou přesností jako operativního monitorovacího produktu, a to ve spolupráci s NOAA, NASA a CNES.

Dr. Mohr usiloval v průběhu celé svojí kariéry a zvláště při působení na předních pozicích zmíněných organizací a institucí o posilování spolupráce v meteorologii evropského prostoru, ať již jako vedoucí německé delegace na nejrůznějších evropských fórech, v mezinárodních organizacích, ve WMO nebo zvláště jako vrchní ředitel EUMETSATu. Široké využití satelitních dat ve spolupráci členských států EUMETSATu bylo za jeho vedení značně zdokonaleno, především vytvořením Satellite Application Facilities

(SAF) EUMETSATu. Zavedení tréninkového programu bylo obzvláště významné pro optimální využití družicových dat nejen v Evropě, ale především v Africe. Konference EUMETSATu pro uživatele produktů EUMETSATu v Africe, která se koná každé dva roky, byla nastartována rovněž za jeho vedení. Byl to také Dr. Mohr, který zavedl v EUMETSATu právní statut „spolupracujícího státu“ aby umožnil účast i příspěvek států východní a jihovýchodní Evropy jako první krok k plnoprávnému členství v EUMETSATu.

Ve spojení s vesmírným programem WMO Dr. Mohr stál za několika zásadními iniciativami na poli družicové meteorologie. Mezi takové patří např. Global Space-based Inter-Calibration System (GSICS), WMO Network for Sustained and Coordinated Processing of Environmental Satellite Data for Climate Monitoring (SCOPE-CM) a WMO Integrated Global Dissemination Service (IGDDS).

Dr. Mohr tedy významným způsobem přispěl k rozvoji meteorologie v Evropě a EMS vítá možnost ocenit jeho zásluhy udělením svého nejvyššího vyznamenání, EMS Silver Medal. Předávací ceremoniál, v jehož rámci se uskuteční i přednáška Dr. Mohra na téma „Architecture for Climate Monitoring from Space“, se odehraje v pondělí, 3. září 2018, během Výročního setkání EMS, konaného ve dnech 3.-7. září 2018 v Budapešti, Maďarsko.

Z materiálů zdůvodnění návrhu přeložil a zpracoval

Tomáš Halenka

ČMeS a osobní údaje členů

Jak bezpochyby víte, od 25. 5. 2018 vstoupila v platnost nová evropská norma vztahující se k ochraně osobních údajů a nakládání s nimi, tzv. GDPR, neboli nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů. Tato opatření se samozřejmě vztahují i na osobní údaje členů ČMeS, které naše Společnost vyžaduje za účelem registrace členů a komunikaci s nimi. V souladu se Stanovami ČMeS (Čl. 4, odst. 5) se jedná o jméno a příjmení, datum narození, místo pobytu, bydliště (pokud se liší od adresy místa pobytu), den vzniku členství, den zániku členství a elektronickou adresu pro doručování. ČMeS prohlašuje, že tyto informace používá pouze pro tyto účely, v souladu se Stanovami je seznam členů neveřejný a zejména že je neposkytuje třetím stranám. Máte právo kdykoli dotazem zjistit, jaká data o vás uchováme a jak s nimi nakládáme.

Vaše údaje shromažďujeme a zpracováváme výhradně pro účely registrace členů a jejich evidenci, bez které není možné zachovat statut členství v České meteorologické společnosti, z.s., v souladu s příslušnými ustanoveními Občanského zákoníku. Další důvod, proč uchováme vaše údaje, je ten, abychom vás mohli příležitostně informovat o aktivitách Společnosti či jiných zajímavostech a informacích z meteorologie (Věstník, e-mailová konference), eventuálně vás informovat, resp. zapojit v příležitostných elektronických diskusích (e-mailová konference). Pevně věřím, že o takové informace máte jako členové naší Společnosti zájem, že z nich můžete mít někdy i jistý užitek a že vás neobtěžují.

V souladu s přijímanými opatřeními máte samozřejmě právo vyjádřit nesouhlas s doručováním těchto informací, což můžete učinit buď písemně na adresu Společnosti nebo na elektronické adresy uvedené v závěru tohoto Věstníku. Při této příležitosti bychom mohli realizovat i záměr průzkumu o zaslání tištěné formy Věstníku, pokud si přejete jej dále dostávat pouze elektronicky, můžete zaslat e-mail s jednoduchým textem např. „Věstník – pouze elektronicky“, odmítnutí účasti v e-mailové konferenci můžete realizovat např. zprávou „konference – ne“.

Osobní údaje jsou uchovávány tak, aby byla zabezpečena jejich stálá fyzická, elektronická i procedurální kontrola zajišťující maximální ochranu zpracovávaných údajů. Osoby, které s osobními údaji přicházejí do styku, jsou náležitě poučeny a vázány povinností mlčenlivosti.

Pokud by byly jakékoli další dotazy k problematice ochrany vašich osobních údajů či nastavení jejich použití v informačních strukturách a zdrojích naší Společnosti, neváhejte nás kontaktovat.

Tomáš Halenka

Zpráva o hospodaření za rok 2017

Finanční prostředky ČMeS byly v průběhu roku 2017 depónovány na dvou místech: běžném podnikatelském účtu číslo 1922595359/0800 a v pokladně v sídle společnosti.

K 1. lednu 2017 byl zůstatek na běžném účtu **234,036.10 Kč** a v pokladně **314.00 Kč**. K 31. prosinci 2017 byl zůstatek na běžném účtu **235,101.60 Kč** a v pokladně **1,565.00 Kč**.

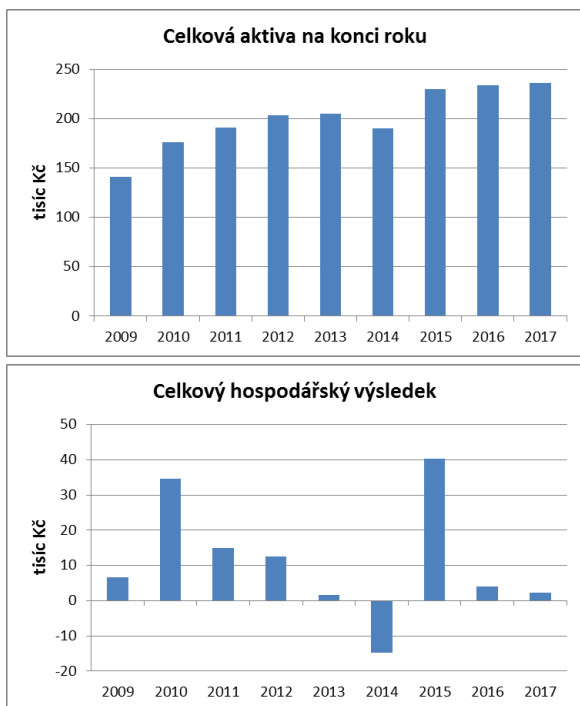
Účetní bilance hospodaření v roce 2017 byla kladná v celkové výši **+2,316.50 Kč** a potvrdila trend z minulých let, kdy hospodaření ČMeS končilo většinou v plusu. Toto číslo mohlo být navíc o 16 tisíc Kč vyšší, kdyby všichni členové platili včas členské příspěvky. Na konci roku 2017 přesně 54 členů nemělo řádně uhrazené příspěvky za jeden (40 osob) nebo více let (14 osob). **Prosím tímto čtenáře, aby platili své členské příspěvky pravidelně na počátku roku bez dodatečných urgencí a upomínek. Děkuji.**

Výroční seminář jakož i červnový seminář na Lysé hoře skončily v roce 2017 celkově s mírným ziskem 2 tisíce Kč. Semináře byly v minulých letech častým zdrojem přebytku v hospodaření ČMeS. V posledních letech je spíše tendence držet rozpočet seminářů vyrovnaný a v maximální míře prostředky z vložného použít k zvýšení atraktivity semináře pro jeho účastníky. Výsledný hospodářský výsledek za rok 2017 je pak důsledkem spíše střídavého nakládání s prostředky v průběhu roku tak, aby hospodaření za celý rok bylo vyrovnané.

Vývoj celkových zůstatků na konci roku na účtu a v pokladně a celkového hospodářského výsledku od roku 2009 ukazují přiložené grafy.

Příjmy a výdaje v roce 2017

Celkové příjmy ČMeS v roce byly loni **129,808.28 Kč**, z toho 26,854.00 Kč dotace od AV ČR na naše projekty a na členský poplatek EMS, 35,680.00 Kč členské příspěvky, 67,150.00 Kč konferenční poplatky, 124.28 Kč úroky a opravné bankovní transakce.

Výdaje loni dosáhly **127,491.78 Kč**. Mezi nimi dominují tři tradiční položky: pořádání seminářů (65,577.00 Kč), přednáškového cyklu „Hovory“ (26,136.00 Kč) a vydávání Věstníku (9,886.00 Kč). Loni také ČMeS vyplatila na dohodách o provedení práce 14,400.00 Kč autorům přednášek na pobočkách a elektronické verze nového meteorologického slovníku. Bankovní poplatky dosáhly 3,163.63 Kč a 2,359.50 Kč činila různá drobná vydání. Konečně platba příspěvku ČMeS do Evropské meteorologické společnosti si vyžádala 5,989.65 Kč. Zde se sluší opět připomenout, že účastníci každoroční mezinárodní konference EMS, kteří jsou zároveň členy ČMeS, mají na tuto akci poměrně zajímavou slevu na vložném.

Petr Skalák

100 let vojenské hydrometeorologie

V roce 2018 si hydrometeorologická služba AČR připomíná již 100. let od svého vzniku. Toto kulaté výročí souvisí se vznikem samostatného Československa, kdy vyvstala potřeba zabezpečit jednotlivé druhy vojsk, zejména plynovou službu a letectvo meteorologickými informacemi.

V letošním roce je plánována celá řada akcí souvisejících s tímto jubileem. Vyvrcholením oslav bude slavnostní shromáždění s mezinárodní účastí z řad odborníků velitelství NATO a zástupců hydrometeorologických služeb některých členských států NATO.

** Hezké léto * Hezké léto * Hezké léto * Hezké léto * Hezké léto * Hezké léto **

Výbor České meteorologické společnosti přeje členům a příznivcům společnosti příjemné a nerušené prožití prázdnin či dovolených, s počasím podle vašich představ.

** Hezké léto * Hezké léto * Hezké léto * Hezké léto * Hezké léto * Hezké léto **

Slavnostní shromáždění k 100. výročí založení hydrometeorologické služby armády České republiky se uskuteční dne 20. září 2018 v reprezentativních prostorech Domu armády Praha – Dejvice. Zároveň bude v tento den před budovou Generálního štábu AČR instalována a slavnostně otevřena výstava „100. let vojenské geografie a hydrometeorologie“.

Na slavnostní shromáždění a vernisáž výstavy vás srdečně zve náčelník hydrometeorologické služby AČR plk. gšt. Ing. Jan ČÍREK.

Program slavnostního shromáždění a doprovodných akcí bude v předstihu uveřejněn na našich nových webových stránkách www.hydrometeoservice.army.cz

Jiří Šrámek

Organizační záležitosti z ČMeS

Žádáme členy ČMeS o včasnou úhradu členských příspěvků na rok 2018 a to nejpozději do **31. srpna 2018**. Členský příspěvek uhradte nejlépe bankovním převodem na účet ČMeS číslo: **1922595359/0800**. Pro identifikaci Vaší platby prosím uveďte Vaše členské číslo jako variabilní symbol platby nebo Vaše celé jméno do zprávy pro příjemce. Připomínáme, že základní výše členského příspěvku v roce 2018 zůstává na 300 Kč. Nevýdělečně činní členové ČMeS v důchodu, na rodičovské dovolené nebo studenti mají příspěvek snížený na 100 Kč.

Žádáme členy ČMeS, aby při změně bydliště či zaměstnání informovali o nových kontaktních údajích níže uvedené zástupce poboček společnosti. Rádi bychom rovněž požádali všechny členy společnosti o aktualizaci jejich e-mail adres a svolení k jejich přidání do e-mail konference ČMeS. Smyslem tohoto opatření je zajistit lepší informovanost členů o dění ve společnosti. Děkujeme za pochopení.

Věnujte, prosím, také pozornost informaci související s opatřeními k ochraně osobních údajů a jejich nakládání s nimi, která je obsahem tohoto čísla Věstníku.

pobočka Brno: Mgr. Petr Štěpánek, Ph.D. (tel. 541421033, e-mail: petr.stepanek@chmi.cz)

pobočka Hradec Králové: Mgr. Stanislava Kliegrová, Ph.D. (tel. 495705024, e-mail: stanislava.kliegrova@chmi.cz)

pobočka Ostrava: Ing. Pavel Lipina (tel. 596900219, e-mail: lipina@chmi.cz)

pobočka Praha: doc. RNDr. Tomáš Halenka CSc. (tel. 221912514, e-mail: tomas.halenka@mff.cuni.cz) nebo Mgr. Petr Skalák (tel. 244032255, e-mail: skalak@chmi.cz)